

faa en Bogføringspligt, hvis vi skulle have Redelighed i vore Sager. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds er tilbøjelig til at bruge stærke Udtryk, jeg har noteret nogle af dem, han brugte i sin Tale i Fjor, han sagde: Det er økonomisk Frimureri, og videre: Har man rent Brød i sin Pose, kan man godt lade andre kige deri, og endvidere: Det er Synd mod disse Institutioner, at de ikke skulle tvinges til Orden og Redelighed i deres Affærer, de sjuske med andres Penge, og det er et Snyderprivilegium. Det er ikke meget villige Udtryk at bruge, og dog er det jo saaledes, at indenfor vore Brugsforeninger og Andelsforeninger fører man et Regnskab lige saa omfattende og betryggende som det, Købmænd i Almindelighed føre. Det er endog saaledes, at det føres ikke saa lidt videregaaende, idet Lederne ikke alene vide, hvad de have købt for og solgt for, men de vide ogsaa, hvad hvert enkelt Medlem har faaet, og hvilke Penge de have faaet fra hver, fordi hvert enkelt Medlem skal have sit Overskud i Forhold til sit Indkøb. Efter min Opfattelse er det ubetimeligt at lægge Bogføringspligt paa disse Andelsforeninger, ikke blot fordi de selv ønske sig fritagne derfor, men ogsaa fordi man ikke fremlægger nævneværdigt Bevis for, at der er sket Misbrug paa dette Omraade. Endvidere ere Andelsfolkene ikke bange for at lægge Kortene paa Bordet. Jeg maa maaske citere en Udtalelse, som faldt i Fjor paa Andelskongressen i København — i Gaar var det et Aar siden —, der lyder saaledes: „Vi ere villige til at lægge Kortene paa Bordet ved Oprettelse af et Revisions- og Registreringskontor og selv betale de Omkostninger, som følge deraf. Vi komme ikke og bede om Støtte fra Staten, men ville selv betale Gildet. Og samtidig med, at vi gøre dette, underkaste vi os Indenrigsministeriets Tilsyn og Kontrol.“ Det er ikke alene en enkelt Mand, der har udtalt sig saaledes, men det blev vedtaget som Resolution ved Mødet med 116 Stemmer og ingen imod. Det er et Udtryk for Andelsfolkens Tankegang den Dag i Dag. Et saadant Revisionskontor ville vi have, og det skal være saadant, at Regnskaberne, som det hedder, med Bilag underskrives af de stedlige Revisorer, foruden at en Statusopgørelse skal indsendes til Kontoret, og hvis Revisorerne forlange yderligere Oplysninger, skal der fra Foreningens Side gives saadanne. Naar Foreningerne endelig til syvende og sidst staa under Indenrigs-

ministeriets Kontrol, have vi Betyggelse nok. Det er ikke alene min Tanke, men ærede Medlemmer ville sikkert have lagt Mærke til, at den samme Tale lød i Fjor i Landstinget. Nu staa vi overfor en Andelslovgivning, og det er i sin Orden, at Sager, der angaa Andelsforeningerne, blive ordnede under Andelslovens § 19. Lad os derfor se Tiden an, blev der sagt, ikke alene af dem, der ønske Andelsforeningerne fritagne for denne Forpligtelse, men ogsaa af dem, der ønske, at en saadan Pligt skal paahvile dem.

Jeg vil saa gerne til Slutning have Lov til at udtale, at Trediemand — det er jo ham, man er omhyggelig for — er lige saa betrygget ved det Regnskab, der nu føres indenfor Andelsforeningerne, som han vil blive, hvis vi faa Bogføringspligten indført. Bogføringspligten paalægger ikke disse Foreninger mere Regnskab, end de have i Forvejen, de have det betydeligt mere omfattende nu. Det er ogsaa lige saa betryggende at have Forbindelser med en Andelsforening som med Enkeltmand, derpaa tyder ogsaa den Omsætning, som Andelsforeningerne have, og den Velvillie, som vises dem af Trediemand. Man skal vogte sig for i Utide at komme med en saadan Omsorg for Foreninger, der i det daglige Liv fremme det økonomiske Livs Trivsel og ere en Bevægelse, der har klar adskillige Vanskeligheder. Hvis vor Andelsbevægelse skal bastes og bindes, faa vi ikke den økonomiske Støtte for vort Landbrug derved, som vi til Dato have haft. Jeg vil derfor meget anbefale ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 3. Gør man det, faar man netop Loven paa det samme Standpunkt, hvorpaa den var forelagt af Ministeren, og saaledes som Landstinget har vedtaget den og Regeringspartiet i Fjor ønskede den vedtaget.

Som Medforslagsstiller af Ændringsforslaget under Nr. 5 har jeg mine Betæneligheder ved at lægge Bogføringspligten paa Smaa- og Håndværkere paa Landet. Jeg skal ikke dvæle nærmere derved, jeg har ingen Grund til at spille Tid paa at klare mit Standpunkt, det er omtalt fra anden Side. Jeg skal kun sige, at jeg trygt er gaaet med til at fritage Smaa- og Håndværkere for Bogføringspligten, uden at jeg behøver at frygte for at komme i Modstrid med enkelte af disse Håndværkere, fordi Lovens § 4 giver enhver Håndværker Ret til at komme ind under denne Pligt.